



**За яких умов звільняються від відповідальності платники податків, які мають/не мають можливість своєчасно виконати свій податковий обов'язок?**

За яких умов звільняються від відповідальності платники податків, які мають/не мають можливість своєчасно виконати свій податковий обов'язок (у т. ч. щодо своєї філії або акцизного складу, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу) у період дії воєнного стану в Україні?

Тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, справляння податків і зборів здійснюється з урахуванням особливостей, визначених у п. 69 підрозд. 10 розд. ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Законом України від 09 серпня 2023 року № 3303-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо розвитку виробництва виноробної продукції та спрощення господарської діяльності малих виробництв виноробної продукції» (далі – Закон № 3303), який набрав чинності 03.09.2023, внесено зміни, зокрема, до п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. ХХ «Перехідні положення» ПКУ та встановлено що такі зміни застосовуються з 01 серпня 2023 року.

Так, згідно з п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. ХХ «Перехідні положення» ПКУ у разі відсутності у платника податків можливості своєчасно виконати свій податковий обов'язок щодо дотримання термінів сплати податків та зборів, подання звітності, у тому числі звітності, передбаченої п. 46.2 ст. 46 ПКУ, реєстрації у відповідних реєстрах податкових або акцизних накладних, розрахунків коригування, подання електронних документів, що містять дані про фактичні залишки пального та обсяг обігу пального або спирту етилового тощо, платники податків звільняються від передбаченої ПКУ відповідальності з обов'язковим виконанням таких обов'язків протягом шести місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні.

У разі відсутності можливості у платника податків щодо своєї філії або акцизного складу, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу, своєчасно виконати свій податковий обов'язок щодо дотримання термінів сплати податків та зборів, подання звітності, у тому числі звітності, передбаченої п. 46.2 ст. 46 ПКУ, реєстрації у відповідних реєстрах податкових або акцизних накладних, розрахунків коригування, подання електронних документів, що містять дані про фактичні залишки пального та обсяг обігу пального або спирту етилового тощо, такий платник податків звільняється від відповідальності, визначеної ПКУ, у межах діяльності, що провадиться через такі філії або акцизні склади, представництва, відокремлені чи інші структурні підрозділи, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України.

Платники податків, які мають можливість своєчасно виконувати податкові обов'язки, звільняються від відповідальності за несвоєчасне виконання таких обов'язків щодо:

реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних такими платниками податкових накладних та розрахунків коригування, дата складання яких припадає на період з 01 лютого по 31 травня 2022 року, за умови забезпечення їх реєстрації не пізніше 15 липня 2022 року;

реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних зведених податкових накладних та/або розрахунків коригування до таких зведених податкових накладних, дата складання яких припадає на період з 01 лютого по 31 травня 2022 року, складених за операціями, визначеними п. 198.5 ст. 198 та п. 199.1 ст. 199 ПКУ, за умови забезпечення їх реєстрації не пізніше 20 липня 2022 року;

реєстрації в Єдиному реєстрі акцизних накладних платниками акцизного податку акцизних накладних/розрахунків коригування, граничний термін реєстрації яких припадає на період з 24 лютого 2022 року до останнього дня місяця, в якому набрав чинності Закон № 3303, або зведених акцизних накладних/розрахунків коригування на загальний обсяг пального або спирту етилового, реалізованих за цей період (за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з УКТ ЗЕД та умовним кодом і кожним акцизним складом/акцизним складом пересувним та їх розпорядниками), за умови забезпечення їх реєстрації протягом 30 календарних днів з дня набрання чинності Законом № 3303;

подання оформлених з дотриманням порядку, встановленого ст. 230 ПКУ, електронних документів, що містять дані про фактичні залишки пального та обсяг обігу пального або спирту етилового, або електронного документа за весь період починаючи з 24 лютого 2022 року до останнього дня місяця, в якому набрав чинності Закон № 3303, із зазначенням фактичних залишків пального станом на перший та останній дні визначеного цим абзацом періоду та обсягу обігу пального та/або спирту етилового за цей період, за умови подання таких документів протягом 30 календарних днів з дня набрання чинності Законом № 3303;

подання звітності, у тому числі передбаченої п. 46.2 ст. 46 ПКУ, за звітні (податкові) періоди – 2021 рік (для звітності, що подається за річний звітний (податковий) період), граничний термін подання якої припадає на період починаючи з 24 лютого до 01 червня 2022 року, I квартал 2022 року (для звітності, що подається за квартальний звітний (податковий) період) та звітності за лютий – травень 2022 року (для звітності, що подається за місячний звітний (податковий) період), за умови подання такої звітності до контролюючого органу не пізніше 20 липня 2022 року;

строків сплати податків та зборів за звітні (податкові) періоди – 2021 рік (для річного звітного (податкового) періоду), I квартал 2022 року (для квартального звітного (податкового) періоду), січень – травень 2022 року (для місячного звітного (податкового) періоду), за умови їх сплати не пізніше 01 серпня 2022 року (для сплати податку на доходи фізичних осіб та/або військового збору – не пізніше 31 грудня 2022 року);

строків сплати грошових зобов'язань, визначених контролюючими органами, граничний строк сплати яких припадає на період починаючи з 24 лютого до 01 червня 2022 року, за умови їх сплати не пізніше 01 серпня 2022 року.

У разі звільнення платника податків від відповідальності з підстав, визначених абзацами четвертим – восьмим п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, податкові повідомлення – рішення, якими були визначені йому штрафні (фінансові) санкції та/або пеня за несвоєчасне виконання податкових обов'язків, крім сплати податку на доходи фізичних осіб та/або військового збору, визначених абзацами четвертим – восьмим п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, вважаються скасованими (відкликаними) з дня набрання чинності Законом України від 13 грудня 2022 року № 2836-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо сприяння відновленню енергетичної інфраструктури України».

За умови сплати не пізніше 31 грудня 2022 року в повному обсязі податку на доходи фізичних осіб та/або військового збору із сум доходів, зазначених у податковій звітності, поданій у строк, визначений абзацом шостим п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, штрафні санкції та пеня за несплату або несвоєчасну сплату податку на доходи фізичних осіб та/або військового збору із сум таких доходів не застосовуються.

Нараховані та сплачені або стягнуті у період з 01 серпня 2022 року до дня набрання чинності Законом України від 03 листопада 2022 року № 2720-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування діяльності з торгівлі валютними цінностями у готівковій формі» суми штрафних санкцій та пені за несплату або несвоєчасну сплату податку на доходи фізичних осіб та/або військового збору із сум доходів, зазначених у податковій звітності, поданій у строк, визначений абзацом шостим п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, не підлягають поверненню на поточний рахунок платника податків, не спрямовуються на погашення грошового зобов'язання (податкового боргу) з інших податків, зборів.

Платники податків, у тому числі щодо своєї філії або акцизного складу, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу, у яких відновилася можливість виконувати свої податкові обов'язки, граничний термін виконання яких припадає на період починаючи з 24 лютого 2022 року до дня відновлення можливості платника податків, звільняються від відповідальності за несвоєчасне виконання таких обов'язків, передбачених ПКУ, за умови виконання ними податкових обов'язків щодо реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, акцизних накладних/розрахунків коригування в Єдиному реєстрі акцизних накладних, подання електронних документів, що містять дані про фактичні залишки пального та обсяг обігу пального або спирту етилового, подання звітності, сплати податків і зборів протягом 60 календарних днів з першого дня місяця, наступного за місяцем відновлення таких можливостей платників податків.

При цьому платники акцизного податку протягом 60 календарних днів з першого дня місяця, наступного за місяцем відновлення таких можливостей, зобов'язані:

zareestruvati v Єдиному реєстрі акцизних накладних акцизні накладні/розрахунки коригування, граничний термін реєстрації яких припадає на період з 24 лютого 2022 року до дня відновлення таких можливостей, або зведені акцизні накладні/розрахунки коригування на загальний обсяг пального або спирту етилового, реалізованого за цей період (за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з УКТ ЗЕД та умовним кодом і кожним акцизним складом/акцизним складом пересувним та їх розпорядниками);

подати оформлені у порядку, встановленому статтею 230 цього Кодексу, електронні документи, що містять дані про фактичні залишки пального та обсяг обігу пального або спирту етилового, або електронний документ за період з 24 лютого 2022 року до дня відновлення таких можливостей із зазначенням фактичних залишків пального станом на перший та останній дні такого періоду та обсягу обігу пального або спирту етилового за цей період.

Платники податків, у тому числі щодо своєї філії або акцизного складу, представництва, відокремленого чи іншого структурного підрозділу, у яких відновилася можливість виконувати свої податкові обов'язки після припинення або скасування воєнного стану в Україні, зобов'язані протягом шести місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні:

зарєструвати в Єдиному реєстрі акцизних накладних акцизні накладні/розрахунки коригування, граничний термін реєстрації яких припадає на період з 24 лютого 2022 року до останнього дня місяця, в якому припинено або скасовано воєнний стан в Україні, або зведені акцизні накладні/розрахунки коригування на загальний обсяг пального або спирту етилового, реалізованого за цей період (за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з УКТ ЗЕД та умовним кодом і кожним акцизним складом/акцизним складом пересувним та їх розпорядниками);

подати оформлені у порядку, встановленому статтею 230 цього Кодексу, електронні документи, що містять дані про фактичні залишки пального та обсяг обігу пального або спирту етилового, або єдиний електронний документ за період з 24 лютого 2022 року до останнього дня місяця, в якому припинено або скасовано воєнний стан в Україні, із зазначенням фактичних залишків пального станом на перший та останній дні такого періоду та обсягу обігу пального або спирту етилового за цей період.

Платники єдиного податку третьої групи, які використовують особливості оподаткування єдиним податком за ставкою 2 відс., звільняються від відповідальності за несвоєчасне виконання податкових обов'язків, граничний термін виконання яких припадає на період починаючи з 24 лютого 2022 року до дня переходу таких платників на застосування особливостей оподаткування єдиним податком третьої групи за ставкою 2 відс., за умови виконання ними податкових обов'язків щодо реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, подання звітності, сплати податків і зборів протягом 60 календарних днів з дня переходу на систему оподаткування, на якій такі платники податку перебували до обрання особливостей оподаткування єдиним податком за ставкою 2 відсотки.

У разі самостійного виправлення платником податків з дотриманням порядку, вимог та обмежень, визначених ст. 50 ПКУ, помилок, що призвели до заниження податкового зобов'язання у звітних (податкових) періодах, які припадають на період дії воєнного стану, такі платники звільняються від нарахування та сплати штрафних санкцій, передбачених п. 50.1 ст. 50 ПКУ, та пені (абзац двадцять третій п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ).

Платники податку на додану вартість тимчасово, до припинення або скасування воєнного стану, не мають права на подання уточнюючих розрахунків до податкових декларацій, передбаченого п. 50.1 ст. 50 ПКУ, за звітні (податкові) періоди до лютого 2022 року з показниками на зменшення податкових зобов'язань та/або декларування суми бюджетного відшкодування податку на додану вартість. Порядок підтвердження можливості чи неможливості виконання платником податків обов'язків, визначених у цьому підпункті, та перелік документів на підтвердження затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Платники податку на прибуток підприємств, які відповідно до Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зі змінами та доповненнями зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом з аудиторським звітом, звільняються від передбаченої ПКУ відповідальності за неподання або несвоєчасне подання річної фінансової звітності, яка підлягає оприлюдненню разом з аудиторським звітом, уточнюючого розрахунку до річної податкової декларації з податку на прибуток підприємств, що подається у разі, якщо показники оприлюдненої разом з аудиторським звітом річної фінансової звітності зазнали змін порівняно з показниками звіту про фінансовий стан (баланс) та звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (звіту про фінансові результати), що подаються разом з податковою декларацією згідно з абзацом другим п. 46.2 ст. 46 ПКУ, та такі зміни вплинули на показники раніше поданої річної податкової декларації з податку на прибуток підприємств за відповідний податковий (звітний) період, з обов'язковим виконанням таких обов'язків протягом трьох місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні (абзац двадцять четвертий п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ).

Платники податків, які є виконавцями договорів, передбачених ст. 39 Закону України від 02 грудня 2021 року № 1928-IX «Про Державний бюджет України на 2022 рік» зі змінами та доповненнями, звільняються від відповідальності, визначеної ПКУ, за несвоєчасну сплату податкових зобов'язань, що виникають у зв'язку з виконанням таких договорів, з обов'язковим виконанням обов'язку щодо сплати таких податкових зобов'язань у сумі, пропорційній надходженню коштів за такими договорами, протягом п'яти робочих днів з дня, наступного за днем надходження таких коштів, але не пізніше останнього дня (включно) третього календарного місяця після припинення або скасування воєнного стану на території України (п.п. 69.1 прим. 2 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ).

Платники податків, які у зв'язку з наслідками їх безпосередньої участі у воєнних діях не дотрималися визначених п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ термінів виконання податкових обов'язків, звільняються від відповідальності, передбаченої ПКУ за невиконання податкових обов'язків, за умови виконання таких обов'язків протягом одного місяця з дня закінчення дії наслідків, які унеможливили виконання таких обов'язків (п.п. 69.3 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ).